

El Mas del Pont

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carrer Sant Jaume, 1 - El Pont
Alçada: 188

Coordenades:

Latitud: 41.70103
Longitud: 1.87021
UTM Est (X): 405996
UTM Nord (Y): 4617199

Classificació

Número de fitxa 08182 - 219
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La manca d'ús incrementa la velocitat de deteriorament. Les teules estan posades directament sobre les bigues de l'encavallada.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 6174101DG0167S0001RE
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 27/08/2016 - 02:00

Descripció

Mas que rep el nom per estar ubicat al costat del Pont Vell, a la llera esquerra del riu Llobregat. És el mas principal de l'Heretat del Pont. És de planta rectangular i consta de planta baixa i dos pisos. La coberta és de quatre vents. Consta de diverses construccions adossades, que corresponen a les necessitats de cada moment. Les obertures de la façana principal es distribueixen a partir de diversos eixos de verticalitat de forma simètrica. Al centre, un portal de llinda plana de pedra ben escairada i amb la porta de fusta de doble fulla clavetejada. Els brancals, marxapeus i llinda estan fets amb pedra del país. A la planta baixa també s'obren dues finestres de mides diferents, a cada costat del portal. A l'extrem de la façana, un portaló de doble fulla per entrar el carro. La planta pis conserva els finestrals amb dos balcons i una balconera. Totes amb baranes de ferro forjat i persianes de llibret. A mà esquerra, cap a ponent hi ha un terrat amb una barana senzilla de ferro.

A la planta baixa hi havien les dependències de treball i emmagatzematge, com el celler on hi havia les bótes, algunes de les quals encara es conserven, encara que en mal estat. Sobretot per la manca d'ús i una important crescuda del Llobregat que va arribar gairebé fins el sostre de la planta baixa. Que precisament és de volta. A l'entrada hi trobem l'escala d'accés a les plantes superiors. El primer tram és de pedra, com també ho és el paviment.

També es conserven sis tines; estan situades a la part posterior i es carregaven per una rampa d'accés des de l'exterior.

Observacions:

Antigament tenia trull d'oli i molins fariners en les seves terres que termenejaven amb el riu Llobregat.

Història

En la documentació del segle XIV (anys 1320 i 1323 respectivament), s'esmenta a Berenguer de Vilomara com a cap de família del Mas del Pont. L'any 1346 la filla, Elisenda, sembla ser-ne la propietària, ja que dóna poders a Jaume Olius, fill de Guillem de Manresa. Del segle XV, en un document de l'any 1486 que Fortià Solà va estudiar es diu que: "Reunits en capítol l'abat, l'almoïner, el cambrer i la major part dels monjos del monestir de Sant Benet de Bages, estableixen a Salvador del Mas, que era de Rocafort, tres masos de dit terme anomenats Les Solanes, Les Pohoses i la Carosa, amb l'obligació de pagar, a més del delme i la primícia, cinc sous per cadascun d'ells el dia de la Mare de Déu d'agost".

L'any 1662, la propietat pertanyia a la família Alemany, que tenia una gran extensió de terres i masos conegut genèricament com l'heretat del Pont o també Antius.

Per ordre d'importància el seguia un segon mas anomenat Les Solanes (conegut també com Les Solanes Blanques i més modernament com a Cal Nis). També tenien la propietat anomenada La Masoveria Petita (actual Cal Martinet). La família Alemany havia de pagar un cens (en moneda i en espècies) realment important al monestir de Sant Benet de Bages, que tenia el domini directe: una lliura, cinc sous i nou diners i un quartà d'oli, una lliura de cera, un porc, un xai, un formatge i un gall.

L'any 1664 s'esmenta a Bonaventura Cosa, fill de Manresa com a propietari de l'heretat. Quan mor, deixa uns diners per arranjar la capella de Santa Maria Magdalena del Pla.

A finals del segle XVIII l'heretat passa a mans de la Cova de Manresa, de la Companyia de Jesús. Els estadants de Les Solanes sembla ser que pagaven un cens.

El 26 d'octubre de 1723, davant el notari Geronimo Sastre i Rovira, de Manresa el superintendent general de l'exèrcit i Principal, fa un establiment a favor del pare rector i col·legi de Sant Ignasi de Manresa, per tal de fer construir un molí fariner en els terrenys de l'heretat. Uns anys més tard, l'any 1728 el rector del col·legi fa un establiment a favor de Josep Playà, de Rocafort, que l'any 1741 surt esmentat en el cadastre com a masover del Mas Solanes i l'any 1746 en un altre cadastre també hi viu un germà d'aquest. Poc després del 1773, l'heretat del Pont passa a mans d'Ignasi Soler i Morros, ciutadà honrat de Barcelona. L'any 1818, torna a canviar de mans, aquest cop a favor de Joan Bautista Vilaseca, que la conservarà 35 anys fins

que el 3 de juliol de 1853 la ven a Josepa Sans, vídua de Jover, i rebesàvia del propietari actual. Aquesta va aconseguir redimir els censals que pesaven sobre la finca.

Bibliografia

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1998). El Pont de Vilomara i Rocafort. Aspectes històrics. Pàgs. 90 i 91. Ed. Centre d'Estudis del Bages.

BALLBÉ i BOADA, Miquel (2000). Topònims de Sant Llorenç de Munt i rodalia. Pàgs. 48, 153 i 272. Ed. Centre Excursionista de Terrassa i Diputació de Barcelona.

MAS i CASAS, Josep Maria (1882). Ensayos históricos de Manresa. Pàg. 115. Reedició ampliada.

